

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1914 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 8 och 17 i förordningen den 5 juni 1909 angående grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet.

I en till riksdagen den 24 januari 1914 avlåten, till bankoutskottet remitterad proposition, nr 35, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till förordning om ändrad lydelse av §§ 8 och 17 i förordningen den 5 juni 1909 angående grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet ävensom besluta, att vad sålunda må varda stadgat skall träda i kraft å tid, som av Konungen bestämmes.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av §§ 8 och 17 i förordningen den 5 juni 1909 angående grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet.

§ 8.

Amorteringslån må beviljas intill hälften av det enligt § 7 uppskattade värdet, med iakttagande därav att lånebeloppet icke får överstiga hälften av fastighetens bevillningstaxeringsvärde; dock må i fråga

Bihang till riksdagens protokoll 1914. 8 saml. 6 häft. (Nr 7—8.) 1

om större städer sådana lån, därest hypotekskassans styrelse det medger, kunna meddelas intill ett belopp, ej överstigande sex tiondelar av vare sig det särskilt uppskattade värdet eller bevillningstaxeringsvärdet.

Fasta lån kunna meddelas, då den belånade fastighetens huvudbyggnad är av sten eller annat lika hållbart byggnadsämne, intill tre fjärdedelar av det belopp, som, på sätt ovan är stadgat, må utlämnas såsom amorteringslån, samt, då huvudbyggnaden är av mindre hållbart ämne, intill två tredjedelar av nämnda belopp.

I intet fall må dock lånesumman överstiga fastighetens brandförsäkringsvärde.

§ 17.

Hypotekskassans förvaltning och räkenskaper skola underkastas granskning av hypoteksföreningarna, för vilket ändamål ombud för dessa årligen före maj månads utgång sammanträda i Stockholm.

Dessa ombud utses i den ordning, reglementet för kassan närmare stadgar.

De anmärkningar, ombuden må framställa, skola bifogas de över hypotekskassans förvaltning avgivna styrelse- och revisionsberättelserna och senast åtta dagar efter ovannämnda sammankomst jämte dessa tillställas finansdepartementet och fullmäktige i riksgäldskontoret.

Å dylik sammankomst skall jämväl, då sådant ifrågakommer, uppgöras förslag till de tre ledamöter i hypotekskassans styrelse, vilka jämte ordföranden enligt förordningen angående konungariket Sveriges stadshypotekskassa av Konungen utses. Sådant förslag skall upptaga sex personer. Hypoteksföreningarna avgiva därjämte särskilt förslag till suppleanter för sistnämnda tre ledamöter, upptagande tre personer, och förordnar Konungen bland dessa och de tre av de å förslag till ordinarie ledamöter uppförda, som därtill icke utsetts, tre suppleanter.

Förslag, som ovan omförmäles, upprättas första gången å sammankomst, varom Konungen förordnar.

Till ovanberörda statsrådsprotokoll över finansärenden har departementschefen i ämnet anfört följande.

*Styrelsen för
konungariket
Sveriges
stadshypoteks-
kassa.*

»I nådiga förordningen angående grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet den 5 juni 1909 stadgas uti § 8:

'Amorteringslån må beviljas intill hälften av det enligt § 7 uppskattade värdet, med iakttagande därav att lånebeloppet icke får över-

stiga vare sig fastighetens brandförsäkringsvärde eller hälften av dess bevillningstaxeringsvärde; dock må i fråga om större städer sådana lån, därest hypotekskassans styrelse det medgiver, kunna inom brandförsäkringsvärdet meddelas intill ett belopp, ej överstigande sex tiondelar av vare sig det särskilt uppskattade värdet eller bevillningstaxeringsvärdet.

Fasta lån kunna meddelas, då den belånade fastighetens huvudbyggnad är av sten eller annat lika hållbart byggnadsämne, intill tre fjärdedelar av det belopp, som, på sätt ovan är stadgat, må utlämnas såsom amorteringslån, samt, då huvudbyggnaden är av mindre hållbart ämne, intill två tredjedelar av nämnda belopp.'

Enahanda bestämmelser äro intagna i § 6 av ett vart utav de av Eders Kungl. Maj:t sedermera fastställda reglementen för stadshypoteksföreningarna.

Uti en till Eders Kungl. Maj:t ingiven underdånig ansökning har styrelsen för Stockholms stadshypoteksförening anhållit om fastställelse av sådan ändring av denna förenings reglemente, att § 6 skulle komma att lyda:

'Amorteringslån må beviljas intill hälften av det vid särskilt förrettad besiktning och värdering uppskattade värdet av fastighet, med iakttagande därav, att lånebeloppet icke får överstiga hälften av fastighetens bevillningstaxeringsvärde, dock må sådant lån, därest hypotekskassans styrelse det medgiver, kunna meddelas intill ett belopp, ej överstigande sex tiondelar av vare sig det särskilt uppskattade värdet eller bevillningstaxeringsvärdet.

Fasta lån kunna meddelas, då den belånade fastighetens huvudbyggnad är av sten eller annat lika hållbart byggnadsämne, intill tre fjärdedelar av det belopp, som, på sätt ovan är stadgat, må utlämnas såsom amorteringslån, samt, då huvudbyggnaden är av mindre hållbart ämne, intill två tredjedelar av nämnda belopp.

I intet fall må dock lånesumman överstiga fastighetens brandförsäkringsvärde.'

Uti denna dag avgivet underdånigt utlåtande över berörda ansökning har hypotekskassans styrelse förmålt sig icke hava något att erinra mot bifall till ansökningen, dock under förutsättning att liknande reglementsändring bleve gällande för övriga till hypotekskassan hörande hypoteksföreningar.

Då emellertid, på sätt ovan nämnts, bestämmelserna i § 6 av föreningarnas reglementen grunda sig på föreskrifterna i § 8 av ovanberörda nådiga förordning, kan ändring i reglementenas bestämmelser uti ifrågavarande hänseende icke ske utan ändring av nyssnämnda § 8.

Å andra sidan skulle, om § 8 ändras, denna ändring — med hänsyn till den i § 1 av samtliga reglementen för hypoteksföreningarna intagna bestämmelsen, att, om ändring i förordningen angående hypotekskassan i reglementet för kassan eller i förordningen angående grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet beslutes och fastställs, skall sådan ändring, så snart den trätt i kraft, lända till efterrättelse för föreningen, även om motsvarande ändring icke blivit i föreningens reglemente införd — bliva gällande för alla hypoteksföreningarna, utan att ändring av § 6 i vart och ett reglemente behövde fastställas.

Den ifrågasatta ändringen innebär, att i vissa fall fasta lån skulle kunna utlämnas till högre belopp än nu är tillåtet, i det att vid bestämmande av beloppet av fast lån hänsyn till brandförsäkringsvärdet icke skulle behöva tagas i vidare mån, än att lånebeloppet icke finge överstiga nämnda värde. Detta ändrade förhållande skulle, på sätt närmare utvecklas uti en vid ovanberörda underdåniga ansökning av styrelsen för Stockholms stadshypoteksförening fogad bilaga, hava betydelse särskilt för fastigheter å centralt belägna platser i större städer, där brandförsäkringsvärdet kan utgöra en relativt ringa del av fastighetens hela värde.

Då ändringen torde kunna verka till fördel för låntagarna samt någon olägenhet av densamma för hypotekskassan icke synes kunna uppstå, får hypotekskassans styrelse härmed i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå riksdagen att besluta, att § 8 i förordningen angående grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet den 5 juni 1909 skall erhålla följande ändrade lydelse:

'Amorteringslån må beviljas intill hälften av det enligt § 7 uppskattade värdet, med iakttagande därav att lånebeloppet icke får överstiga hälften av fastighetens bevillningstaxeringsvärde; dock må i fråga om större städer sådana lån, därest hypotekskassans styrelse det medger, kunna meddelas intill ett belopp, ej överstigande sex tiondelar av vare sig det särskilt uppskattade värdet eller bevillningstaxeringsvärdet.

Fasta lån kunna meddelas, då den belånade fastighetens huvudbyggnad är av sten eller annat lika hållbart byggnadsämne, intill tre fjärdedelar av det belopp, som, på sätt ovan är stadgat, må utlämnas såsom amorteringslån, samt, då huvudbyggnaden är av mindre hållbart ämne, intill två tredjedelar av nämnda belopp.

I intet fall må dock lånesumman överstiga fastighetens brandförsäkringsvärde.'

I sammanhang härmed får hypotekskassans styrelse i underdånighet hemställa om en annan ändring i ovanberörda nådiga förordning. I § 17 tredje stycket stadgas nämligen, att de anmärkningar, ombuden å sammankomst må framställa, skola bifogas de över hypotekskassans förvaltning avgivna styrelse- och revisionsberättelserna och senast åtta dagar före sammankomsten jämte dessa tillställas finansdepartementet och fullmäktige i riksgäldskontoret. Ordet 'före' har tydligen inkommit genom tryckfel och torde böra utbytas mot 'efter'.»

Bankinspektionen, vars utlåtande inforrats, har anmält sig icke *Bankinspek-*
hava något att erinra mot de ifrågasatta ändringarna i omförmälda *tionen.*
förordning.

Vad styrelsen för konungariket Sveriges stadshypotekskassa anfört *Departements-*
synes mig innefatta giltiga skäl för de föreslagna ändringarna av ifråga- *chefen.*
varande paragrafer.»

Utskottet har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande förslag och får förty hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 21 februari 1914.

På bankoutskottets vägnar:

I. VON STAPELMOHR.

Vid detta ärendes behandling inom utskottet hava närvarit:
av första kammaren: herrar *von Stapelmohr, Carlberg, Ekman, Holmquist, Gustafsson, Forss, Schödén* och *Köhlin*; samt
av andra kammaren: herrar *Wijk, Henricson, Vahlquist, Söderberg, Olsson*
i Blådinge, *Carlson* i Herrljunga, *Hagberg* och *Forssell*.
